

НЕКОНТРОЛИСАНА ПРОДАЈА И УПОТРЕБА ИНСЕКТИЦИДА Ново тровање пчела у Србији

Многи пољопривредници не знају да је по новом закону забрањено прскати воће у цветању средствима која су опасна за пчеле

ИВАНА АЛБУНОВИЋ
ЈЕЛИЦА АНТЕЉ

Неодговорност и непажња воћара, који прскају саднице забрањеним инсектицидима, изазвали су и овог пролећа тровање пчела у Поморављу, Ресави и Левчу. Пчеларско друштво из Јагодине упозорило је јавност да кривицу носе и продавци који продају забрањене инсектициде, инспекцијске службе, које их не контролишу, а „које често и не знају ко је од њих надлежан за тровање пчела”.

Агенције су недавно пренеле да је најтеже прошао један од најпознатијих пчелара у овом делу Србије који има пчелињак од 170 друштава код села Грабовач испод брда Хум. Њему је отровано 50 одсто кошница, наводно инсектицидом „перфекцион” који се, познато је, „не сме користити за прскање воћа у фази цветања”. Уз то што је остао без пчела ове године ће бити и без приноса, а овај пчелар је годишње производи од седам до 10 тона меда, само од багрема. Он је овај случај пријавио на више адреса, али су се, тврди, државне службе прогласиле ненадлежним. Како је изјавио у Ветеринарској инспекцији суга упутили на пољопривредну, ова на фитосанитарну, а фитосанитарна на неки институт, пожалио се пчелар.

Овај пример поново покреће питање неконтролисана продаје и употребе недозвољених препарата који озбиљно могу да угрозе здравље.

– Иако Србија од јуна прошле године има један од најмодернијих европских закона о средствима за заштиту биља (који штити пчеле од тровања пестицидима) и ове године је било про-

Од 10. јуна 2012. године српски пољопривредници који нису завршили обуку неће моћи да кућују пестициде у пољопривредним апотекама, а мораће и да воде прецизну евиденцију о прскању

блема, каже Родољуб Живадиновић, председник Савеза пчеларских организација Србије.

Примера је, наводи, много, а велике губитке имали су пчелари из Банатског Великог Села и Грабовца.

– И то све због недовољне информисаности

пољопривредника. Они не само да крше Закон о средствима за заштиту биља који потпуно забрањује третирање средствима отровних за пчеле (осим код ванредно ретких карантинских болести, уз посебно одобрење министра), него нису свесни да је то веома штетно и за њихов принос. Јер без пчела опрашивача јабука ће дати бар 30 одсто мањи принос, вишња 40, јагода 35, малина 45, а шљива 42 процента – објашњава Живадиновић.

Многи пољопривредници не знају да је по новом закону забрањено уопште прскати воће у цветању средствима која су опасна за пчеле. Раније је постојао пропис да се то може радити уколико се пчелари претходно обавесте, а сада је та одлука потпуно избачена из закона.

Председник СПОС-а каже да ће примена пестицида од стране необучених особа убрзо постати прошлост. Јер, од 10. јуна 2012. године српски пољопривредници који нису завршили обуку неће моћи да купују пестициде у пољопривредним апотекама, а мораће и да воде прецизну евиденцију о прскању.

– То не само да ће спасити пчеле, него ће омогућити и стављање здравствено исправнијих пољопривредних производа (воћа и поврћа пре свега) на тржиште. Обуку већ спроводи Управа за заштиту биља Министарства пољопривреде, и за сада је обучено 500 пољопривредника – закључује он.

Иначе, третирање воћака у цветању неким старим препаратима, на срећу данас избаченим из употребе (као што је беномил), омогућавало је задржавање пестицида у воћу све до бербе и конзумирања.

Међутим, поједино воће се и после бербе третира неким препаратима, највише јужно (којим средством се третирају рецимо банане можете погледати на дну њихове оригиналне кутије, где је прецизно наведено).

– Све то, без обзира да ли су количине дозвољене или не, сигурно не утиче позитивно на наше здравље. Јер, и тако смо превише окружени хемијом, скоро да нема производа без разних адитива и конзерванаса, каже председник СПОС-а.

Прополис

На тржишту се најчешће налази у оригиналном облику у добро затвореној амбалажи или у виду алкохолног раствора. Прополис делује против бактерија, вируса, гљивица, упала. Веома је јак локални анестетик и природни антибиотик, па се најчешће користи за премазивање рана. Зато свако домаћинство треба да га има у кућној апотеци. Стимулише рад имунског система, обнавља оштећена ткива. Штити организам од последица зрачења.

Полен

Полен служи за опрашивање биљака, и пчеле га сакупљају као главни извор беланчевина, витамина и минерала. Просечан садржај беланчевина у полену је чак 30 одсто, и зависи од биљке до биљке. Савршен је извор витамина и минерала за људски организам. Веома је битан начин коришћења полена. Ако би се јео онакав како га пчеле сакупе, у разнобојним гранулама, највећи део се не би искористио, јер су састојци заштићени поленском овојницом. Зато се препоручује да се полен раствори у чаши млаке воде или чаја, 12 сати пре употребе, заједно са кашиком меда. За то време, полен проклија и ослободи свој садржај. Други начин је мешавина самлевоног полена са медом (обично у односу 1:2), која се користи две недеље након справљања, по једна кашика дневно

